

Čitateljem v pouk in zabavo.

Obubožani športni milijonarji.

Ko je zapustil svetovni mojster v dviganju težkih uteži Maks Rosenblom Madison Square Garden v Ameriki, je poklical avtotakslerja. Zelo se je začudil, ko je prepoznal v šoferju svojega prednika Pavla Berlenbacha, ki je bil pred leti ravnotako svetovno znan ter priljubljen kakor boksar Jack Dempsey.

Berlenbach je bil milijonar. Ko se je odrekel boksu, je bil tudi njegov bančni kapital že precej izčrpan. Doletel ga je denarni polom, čeravno je zaslužil kot boksar neverjetno visoke svote in je prejel enkrat za eno zmago 10 milijonov Din. Kakor pridobljeno, tako izgubljeno. Berlenbach je nastopal nobel in je posedal več raznih oblek nego angleški kralj. Preostanek njegovega ogromnega premoženja je jedva zadoščal za nakup prevoznega avtomobila ali taksija.

Berlenbach nikakor ni osamljen glede usode. Malodane vsi, ki so veliko zaslužili s športom, so tudi mnogo mnogo izmetali. Nobenemu se ni posrečilo, da bi bil neverjetno visoke in s športom pridobljene svote tudi ohranil. Seveda, tudi med športnimi milijonarji so izjeme in med te spada Gene Tunney. Ko je bil na vrhuncu svoje slave in obče priljubljenosti, se je odrekel prostovoljno športni slavi in pričel s pridobljenimi milijoni mirno ter štedljivo živeti.

Zamorskemu boksarju Jacku Johnsonu so tud brzeli milijoni skozi prste. Sedaj je star 50 let in se zastonj trudi, da bi si zaslužil kot rokoborec toliko denarja, da bi imel svoj vsakdanji trdi kruh.

Georges Carpentier, veliki Francoz, tudi ni mogel obdržati bogastva. Tudi on je zaslužil ogromne svote, a danes še komaj životari.

Hans Breitenstättler je zaslužil največ z nemškim bokstarskim športom, a danes se preživlja na ta način, da posoja svoje ime kot tehnični vodja bokstarskih predstav.

V Čikagi šofira taksi nekdanji boksar Kurt Prenzel, mož filmske dive Fern Andre.

Med kolesarji si je pridobil Walter Rütt naslov »šestdnevni cesar«. Povsod so ga poznali, kjerkoli se je udeležil kolesarskih dirk, so mu nakazovali rekordne nagrade. Ko je ostavil šport, si je zgradil kolesarsko dirkališče, ki je nosilo njegovo ime. Rüttova arena je zgorela pred par leti in njen lastnik prodaja danes kolesa v neki trgovini.

Še slabša usoda je doletela ameriškanskega kolesarskega dirkača Jurja Henley. V mladosti si je prislužil bajne svote s športom, a se mora danes zadovoljiti s službo vratarja.

Tod Sloom je bil najznamenitejši jecdec. Prislužil si je neverjetno veliko premoženje in je bil dober znanec najbogatejših plemenitašev, ki so se pečali z jahalnim športom. Umril je kot revež v neznančni bolnici. Njegove zadnje besede so bile: »Ni mi bilo žal.«

Nobeden od športnih milijonarjev se ni kesal, da je zgubil premoženje. Sanjarijo radi o preteklosti, ki je njihova življenska vsebina, in o onih blaženih časih, ko so bili v športu na višku in so razmetavali z — milijoni ...

Odrešenik zamorcev v letalu.

»Odrešenik v letalu«, to je ameriškanski črnc in njegovo kraljestvo je povsod, kjer prebivajo po Združenih državah zamorci. Njegov sedež je v zamorski prestolici v Harlemu, v njujorškem zamorskem okraju. Njegovo meščansko ime se glasi Jurij Baker. Njegovi verniki ga nazivajo »nebeškega očeta« in se ne spotikajo na dejstvu, da je visok jedva 1.37 m. Njegov pribočnik in stalni spremljevalec je goljatski zamorski letalec polkovnik Herbert Julian.

Ko je pričel Jurij Baker pridigarški posel, je bil ubog, kakor vsi povprečni zamorci v Harlemu. Danes je bogataš. Iz cele Amerike se steka k njemu denar, katerega si pritrugajo njegovi verniki od ust in mu ga pošiljajo. Črni odrešenik razume dušo svojih rojakov. Znano mu je, da ljubi črnc zunanji lesk ter tam-tam in vse to mu nudi v obilni meri. Zamorci so ponosni, da izvrši njih rešitelj vsa misijonska potovanja v rdečem letalu, bahajo se z njegovimi razkošnimi avtomobili, z v krasne uniforme oblečeno telesno stražo in s stenografi, katerih kar mrgoli krog učenika, da beležijo vsako besedo, ki pride iz njegovih ust.

Njegova občja priljubljenost temelji na naravnost razsipni darežljivosti. Za letošnjo veliko noč je pogostil v Harlemu 5000 črncev. Vsak gost je prejel veliko porcijo purana. Pred omenjeno pojedino so priredili zamorci po celem Harlemu ogromni obhod kot odgovor na običajno velikonočno parado belokozcev v Njujorku.

Jurij Baker se upira v Združenih državah na 1 milijon udanih mu vernikov, na celem svetu pa na 10 milijonov. Po Ameriki je organiziral posamezne verske občine v obliki majhnih kraljestev, ki so pod strogim nadzorstvom. Mali črni Mesija se ukvarja z načrtom, da bi ponesel svojo blagovest s pomočjo letala tudi še drugim narodom na širnem svetu.

Vasi dolgega življenja.

Splošno je znana trditev, da je Perzija ona pokrajina, v kateri živijo ljudje najdalje, v Evropi je najti najstarejše ljudi na Bolgarskem. V zapadni Evropi se ne pripravajo več dežele, ampak kvečjemu kraji, na Angleškem samo posamezne vasi za čast dolgotrajnega življenja. Na sredi angleške grofije Hertfordshire leži vas, ki se imenuje Benington. Na imenovanem selu ni nič kaj posebnega, znamenito je postalo le po starih osebah. Na tucate ljudi doseže tamkaj starost nad 80 let. Ugotovili so celo družino, v kateri živi

še sedaj šest sester, ki so prekoračile 80. leto. Pri starcih nas zanima predvsem recept, katerega so se posluževali za dosego visoke starosti. Najstarejša od šestih sester je izjavila: »V nekaj dneh bom stara 90 let. Skupno s sestrami znaša naša starost 510 let. Oh, ko bi še živela sestra Betka. Umrila je zgodaj. S 83. letom. Kako smo dosegle toliko let? Vedno smo delale in neprestano smo morale delati. Pa še nekaj: zgodaj k počitku in zgodaj na noge. V mestu smo bile le redkokedaj. Če smo se vrnile iz mesta, smo bile vsikdar bolne. Tak je naš recept za dosego visoke starosti.«

Nemogoče.

Pri sedanjih na Španskem tolikanj razburkanih časih spominja neki list na pripovedko, ki je pomenljiva za današnjo dobo, katero preživljajo Španci. Storijski pravi: Ko je odvezel španski kralj Ferdinand III. mohamedanskim Mavrom mesto Sevilla, je umrl. Kot svetnik je prišel takoj v nebo, kjer ga je predstavil sv. Jakob zaščitnici Španije, sv. Mariji. Mati božja mu je dala na izbiro nekaj želj za njegovo ljubo ter od mohamedanov stiskano domovino. Ferdinand je prosil nebeško mater za olje, vino in žito. Vse mu je bilo dovoljeno. Prosil je še za solnčno podnebje, za hrabre moške in lepe ženske. Zahteval je še smodke, svete ostanke, česen in like za španske bikoborbe. Tudi ti darovi so bili naklonjeni Španiji. Slednjič je še predložil prošnjo za dobro vlado, a tedaj mu je rekla Mati božja: »Ne, dobra vlada je na Španskem nemogoča!«

Najdaljši predor.

V prvih dnevih letošnjega decembra bo predan na Japonskem prometu na celem svetu najdaljši predor, ki je dolg 21.600 m. Delo je trajalo 16 let. Z najdaljšim tunelom bosta naravnost zvezani važni točki Namazu in Atami. Že med svetovno vojno se je pokazala potreba te zveze radi prevoza vojaštva in raznega materiala. Z gradnjo so pričeli takoj leta 1918. Delo so morali večkrat prekiniti za dalje časa radi delavskih stavk, nesreč ter potresov, ki so obiskali v tej dobi Japonsko. Pri med Japonci običajnimi najnižjimi mezdami je stal predor 1 milijardo dinarjev. V svoto niso vračunane odškodnine 160 družinam, kojih očetje so pri gradnji smrtno ponesrečili. Predor bo blagoslovil sam japonski cesar, ki se bo kot prvi peljal z vlakom skozi tunel.

Ravnanje.

Gospa doktorjeva: »Pri nas ostanejo dekline jako dolgo. To je mogoče le radi tega, ker ravnamo z njimi, kakor bi bile družinski člani.«

»Tako sem tudi jaz postopala«, pravi gospa notarjeva, »a večina mojih dekel si ni pustila dopasti družinskega članstva.«